

Zprávy

Časopis pro pěstování matematiky, Vol. 86 (1961), No. 2, 253--260

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/108201>

Terms of use:

© Institute of Mathematics AS CR, 1961

Institute of Mathematics of the Academy of Sciences of the Czech Republic provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This paper has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://project.dml.cz>

ZPRÁVY

ZEMŘEL PROFESOR MILOŠ KÖSSLER

Dne 8. února 1961 zemřel v Praze ve věku 77 let prof. dr. MILOŠ KÖSSLER, profesor matematiky na Karlově universitě, člen-korespondent ČSAV. Profesor Kössler byl vynikajícím pracovníkem v matematické analýze. Svému učitelskému povolání se věnoval s nesmírnou láskou a jeho obětavosti vděčně vzpomínají všichni jeho žáci. Profesor Kössler se mnohostranně zasloužil o rozvoj naší matematiky. V r. 1935—36 byl děkanem přírodovědecké fakulty KU a řadu let působil jako předseda JČMF. Článek o jeho životě a díle přineseme v některém z příštích čísel časopisu.

ZEMŘEL PROFESOR FRANTIŠEK KADEŘÁVEK

Dne 9. února 1961 zemřel v Praze ve věku 76 let profesor inž. dr. FRANTIŠEK KADEŘÁVEK, nositel Řádu republiky, profesor deskriptivní geometrie na Českém vysokém učení technickém v Praze. Profesor Kadeřávek byl naším předním pracovníkem v deskriptivní a syntetické geometrii a má velké zásluhy o aplikace geometrie v technice a výtvarném umění. Profesor Kadeřávek věnoval celý svůj život výstavbě ČVUT, na němž působil půl století; byl prvním rektorem ČVUT po květnu r. 1945. Článek o jeho životě a díle přineseme v některém z příštích čísel časopisu.

Redakce

ZEMŘEL PROFESOR PhDr. QUIDO VETTER

Dne 20. října 1960 zemřel náhle ve věku 79 let PhDr. QUIDO VETTER, mimořádný profesor dějin a metodiky matematiky a deskriptivní geometrie na Karlově universitě a soukromý docent Českého vysokého učení technického v Praze.

Prof. Quido Vetter se narodil 5. června 1881 v Praze. Záhy si oblíbil dějepisné výklady a četbu historických knih, což ruku v ruce s matematickým nadáním určilo druh jeho tvořivé činnosti v české vědě.

Svoji učitelskou dráhu zahájil r. 1907 jako suplující profesor matematiky a deskriptivní geometrie na reálce v Praze I. Později působil na reálce v Lipníku nad Bečvou, na kursu pro učitele měšťanských škol v Přerově a na reálném gymnasiu v Chrudimi. V roce 1914 se vrátil do Prahy a působil na nově založené reálce v Praze VI.

Roku 1919 se habilitoval na Karlově universitě pro dějiny matematiky. Tento obor byl tenkrát u nás na vysoké škole novinkou. Záhy byl též jmenován lektorem metodiky matematiky na KU a rozšířil svou habilitaci r. 1924 i pro České vysoké učení technické v Praze. V tomto roce mu byl udělen titul mimořádného profesora. Po určitou dobu zastával též na žádost městské rady v Humpolci místo ředitele (1937—1939) tamní městské reálky. Po osvobození ČSR roku 1945 byl pověřen přednáškami z historie matematiky na pražských vysokých pedagogických školách a tuto funkci vykonával téměř do své smrti.

Rozsáhlé dílo profesora Vetryra obsahující kolem 250 vědeckých studií, odborných pojednání, knih, článků a na 400 recenzií prací domácích i zahraničních vědců z historie matematiky je svědectvím vědecké erudice, slohové dokonalosti a nesmírné pile tohoto znamenitého pedagoga a vynikajícího historika matematiky.

Roku 1926 vydal nejrozsáhlejší svoji práci, knihu „Jak se počítalo a měřilo na úsvitě kultury“. Zde zahrnul svá zkoumání prvých počátů vzniku matematických představ.

Obsažné pojednání „Šest století matematického a astronomického učení na universitě Karlově v Praze“ (Věstník Královské české společnosti nauk, 1952) je velmi významným pramenem našich vědomostí o stavu matematické vědy a jejího vyučování po celou dobu trvání Karlovy university a připomíná hrdou staletou tradicí české vědy. Přehledná rozsáhlá stať „Úvod do dějin matematiky“ (Sborník „K vyššímu poznání“, Praha, 1930) informuje čtenáře o historickém vývoji matematických disciplin.

V rozsáhlém množství studií, článků a pojednání s tematikou z dějin egyptské matematiky, řecké matematiky, z vývoje této disciplíny u nás, či s tematikou metodologickou je patrna znalost velkého množství literatury a pracovitost prof. Vetryra.

V poslední době se věnoval prof. Vetter soustavnému studiu a zkoumání dějin české matematiky. Dosvědčuje to řada prací uveřejněných v posledních letech v našich i zahraničních časopisech; zejména budiž jmenována více než čtyřicetistránková studie „Kratkij obzor razvitija matematiky v českých zemljach do bělogorskj bitvi“, která vyšla ve sborníku „Istoriko-matematičeskije issledovanija“, sv. XI., Moskva 1958.

Prof. Vetter se zúčastnil velké řady mezinárodních sjezdů, kongresů a jednání týkajících se dějin reálných věd a zejména dějin matematiky. Při těchto příležitostech přednesl několik přednášek, zejména z dějin české matematiky.

V letech 1917 až 1932 spolupracoval na reformě střední školy v komisích „Jednoty českých matematiků a fysiků“ i v různých subkomisích při bývalém ministerstvu školství a národní osvěty. Obětavá činnost vědecká mu přinesla značné pracovní zatížení také v různých funkcích a členstvích v mezinárodních i domácích institucích. Byl mimořádným členem Královské společnosti nauk v Praze, předsedou Národního komitétu pro dějiny reálných věd při bývalé Národní radě badatelské v Praze, presidentem a řádným členem „Académie internationale des sciences“ v Paříži a členem četných jiných našich i zahraničních institucí.

Vděčně vzpomínají všichni čeští matematikové a pracovníci v oboru historie reálných věd prof. Q. Vetryra.

František Balada, Brno

MEZINÁRODNÍ SEMINÁŘ O POUŽITÍ MATEMATIKY V SOCIÁLNÍCH VĚDÁCH

Ve dnech 1. až 27. července 1960 se konal v Menthon St. Bernard ve Francii mezinárodní seminář o použití matematiky v sociálních vědách. Pořadatelem semináře byla organizace UNESCO spolu s École Pratique des Hautes Études v Paříži. Semináře se zúčastnilo 32 pracovníků z Evropy a Ameriky, mezi nimiž byli jak matematikové, tak ekonomové, psychologové a jiní specialisté v sociálních vědách. Z kapitalistických států bylo 27 účastníků, z toho 16 z Francie, 2 z Anglie, 1 z Norska, 1 z Řecka a 7 z USA. Zbývajících 5 účastníků bylo ze socialistických zemí, z toho 3 z SSSR a po jednom z Polska a z ČSSR.

V semináři proběhly tyto cykly přednášek, resp. tyto jednotlivé přednášky s diskusemi:

R. Bush, U. S. A.: Mathematical Models for Individual and Group Behaviour (9 přednášek);
G. Miller, U. S. A.: Mathematical Theory of Language and Elements of Information Theory

(10 přednášek); *P. Schutzenberger*, Francie: *Éléments de la théorie des jeux* (4 přednášky); *C. Berge*, Francie: *Théorie des graphes et ses applications* (4 přednášky); *R. Duncan Luce*, U. S. A.: *Elements of the Theory of Individual Choice Behaviour* (3 přednášky); *B. Mandelbrot*, Francie: *Statistical Studies of „Macroscopic“ Events* (4 přednášky); *P. Lazarsfeld*, U. S. A.: *Latent Structure Analysis* (8 přednášek); *J. Coleman*, U. S. A.: *Survey Analysis* (11 přednášek); *W. McPhee*, U. S. A.: *The use of Electronic Computers in Some Problems of Social Sciences* (5 přednášek); *K. Winkelbauer*, ČSSR: *Experience in Games of Strategy* (1 přednáška).

Účelem semináře bylo podpořit rozvoj matematických metod používaných v sociálních vědách a seznámit účastníky se současným stavem těchto metod. Současně bylo seminářem sledováno, aby se spolu setkali odborníci z různých států a vyměnili si své zkušenosti o možnostech aplikací matematiky v sociálních vědách a o hloubce a šíři, v níž se tyto aplikace provádějí v jednotlivých zemích. Skutečnost, že americká a francouzská strana poskytla finanční podporu k pořádání semináře, se promítla v tom, že většina účastníků byla z Francie a ze Spojených států. Mohly být tedy cíle sledované seminářem splněny jen částečně, neboť zvláště ze socialistických zemí byl pozván nepatrný počet pracovníků.

Přes tyto i jiné organizační nedostatky byla celková atmosféra semináře přátelská a srdečná. Ve dnech 2. a 3. července navštívili účastníci semináře město Grenoble na oficiální pozvání tamější university a regionálního výboru francouzské komise pro UNESCO. Volné soboty a neděle věnovali účastníci výletům do okolí Menthonu, který leží v malebném prostředí francouzských Alp. Seminář byl zakončen 27. července slavnostní večeří.

Karel Winkelbauer, Praha

PRVNÍ KONFERENCE ČESKOSLOVENSKÝCH HISTORIKŮ VĚD PŘÍRODNÍCH, LÉKAŘSKÝCH A TECHNICKÝCH

Historiografie reálných věd začíná vznikat jako samostatná vědecká disciplína teprve na konci 19. století. Většina prací z oboru dějin věd, které byly v českých zemích publikovány před druhou světovou válkou, byla psána vědeckými pracovníky, kteří byli amatéry v dějinách věd a zpracovávali některá dílčí historická témata v článcích psaných k významným výročím. Jediným vědeckým pracovníkem, který se u nás v předválečné době specialisoval na práci v dějinách matematiky, byl profesor Q. VETTER, který usiloval též o to, aby sdružil amatérské pracovníky v dějinách reálných věd. I když sám zastával významné funkce v Mezinárodní unii historiků reálných věd a dosáhl toho, že IV. kongres historiků reálných věd se konal roku 1937 v Praze, nemělo to podstatný vliv na další vývoj dějin věd v našich zemích.

Po druhé světové válce vznikly u nás příznivé podmínky pro rozvoj všech věd zřízením velkého počtu nových vysokých škol i vědeckých pracovišť ve vědeckých ústavech ČSAV, zejména po její reorganizaci v roce 1952. V té době začali se zabývat problémy historie věd mnozí vědečtí pracovníci různých vědních oborů, kteří si všímali historie v souvislosti se svou vlastní tvůrčí vědeckou prací, a někteří vědečtí pracovníci, kteří se specialisovali na řešení obecných teoretických problémů historiografie věd a snažili se usměrnit a sjednotit práci v dějinách reálných věd u nás. Věnuje se pozornost otázkám teoretickým a metodologickým, což má velký význam pro ideologickou výchovu všech vědeckých pracovníků.

První kolektiv vědeckých pracovníků v dějinách reálných věd se po druhé světové válce utvořil roku 1947 z pracovníků lékařských a biologických věd, kteří se zabývali studiem života a díla JANA EV. PURKYNĚ. Z tohoto kolektivu se pak utvořila Purkyňova komise pro dějiny biologických a lékařských věd, vedená akademikem BOHUMILEM NĚMCEM, která byla roku 1954 zřízena při IV. sekci ČSAV. V roce 1951 vznikla při Československo-sovětském institutu v Praze z podnětu sovětského historika techniky ŠUCHARDINA Komise pro dějiny přírodních věd a techniky, která se pak přidružila k VI. sekci ČSAV a byla vedena JANEM KOŘÁNEM.

Presidium ČSAV chtějíc překonat roztržitést práce v dějinách reálných věd usneslo se dne 30. 1. 1959 zrušit obě jmenované komise a vytvořit při IV. sekci ČSAV novou komisi pro dějiny přírodních, lékařských a technických věd, která je od té doby vedena akademikem Bohumilem Němcem. Tato komise uspořádala ve dnech 3.—5. října 1960 v Domě vědeckých pracovníků v Liblicích *první konferenci československých historiků přírodních, lékařských a technických věd*.

Konference se zúčastnilo celkem asi 130 československých vědeckých pracovníků; jako hosté se jí zúčastnili také tři vědečtí pracovníci z SSSR a dva z Polska. První tři půldny konference byly věnovány pracím v plénu, kde byly řešeny obecné otázky historiografie věd, jako např. poměr dějin věd k ostatním vědám, periodisace dějin věd, marxistické pojetí historie, význam osobností ve vývoji věd, otázka priorit aj. Další tři půldny konference byly věnovány jednání v třech sekcích, a to v sekci věd exaktních, v sekci věd lékařských a v sekci věd technických.

V sekci věd exaktních byly předneseny a diskutovány referáty z dějin matematiky, fyziky, astronomie, geofyziky, meteorologie, chemie a zeměpisu. Z dějin matematiky přednášel profesor *Karel Rychlík* na thema „Úloha o cenu, vypsána roku 1834 Královskou českou společností nauk k oslavě jejího padesátiletého trvání“, *Jaroslav Folta* na thema „Česká geometrická škola“, *Vladimír Mahel* na thema „Vývoj kinetické geometrie v českých zemích“.

Konference přispěla k zhodnocení současného stavu československé historiografie věd a k usměrnění práce těch našich odborníků, kteří se zabývají dějinami reálných věd.

František Veselý, Plzeň

EULEROVA MEDAILE ČESKOSLOVENSKÝM VĚDECKÝM PRACOVNÍKŮM

Akademie věd SSSR uspořádala velké oslavy LEONHARDA EULERA (1707—1783) při 250. výročí jeho narození, které připadlo na den 15. dubna 1957. Při této příležitosti dala razit medaili, která na jedné straně má reliéf Eulerova poprsí a na druhé straně reliéf Lomonosovovy university v Moskvě, a rozhodla, že Eulerova medaile bude udělována jako vyznamenání těm vědeckým pracovníkům, kteří se zasloužili — přímo nebo nepřímo — o rozvoj věd, zejména věd matematických a fyzikálních. Až do října roku 1960 byla Eulerova medaile udělena jen dvěma československým vědcům: prezidentu Československé akademie věd ZDEŇKU NEJEDLÉMU a akademiku ARNOŠTU KOLMANOVI.

- Zástupce Akademie věd SSSR A. T. GRIGORJAN oznámil dne 5. října 1960 na závěrečném zasedání první konference československých historiků věd přírodních, lékařských a technických, že Eulerovou medailí byli vyznamenáni tito další českoslovenští vědečtí pracovníci:

Akademik BOHUMIL NĚMEC, akademik VLADIMÍR KOŘÍNEK, náměstek ředitele Ústředního ústavu geologického JAN KOŘÁN, akademik FRANTIŠEK PÍŠEK, rektor Českého vysokého učení technického THEODOR JEŽDÍK, akademik VOJTĚCH JARNÍK, akademik JOSEF NOVÁK, akademik ŠTEFAN SCHWARZ, akademik JOSEF MACEK, člen korespondent ČSAV FRANTIŠEK LINK, člen korespondent ČSAV MIROSLAV KATĚTOV, člen korespondent ČSAV OTAKAR BORŮVKA, profesor dr. LADISLAV ZACHOVAL, člen korespondent ČSAV ALOIS ZÁTOPEK, člen korespondent ČSAV JAN OSOLSOBĚ, ředitel Národního technického musea dr. JOSEF KUBA, ředitel Geofyzikálního ústavu ČSAV dr. JAN BOUŠKA, inž. dr. LADISLAV JENÍČEK, profesor dr. MILOSLAV VALOUCH, profesor dr. VILÉM KUNZL, člen korespondent ČSAV ČESTMÍR ŠIMÁNĚ, děkan matematicko-fyzikální fakulty KU profesor dr. ALOIS GREGOR, em. profesor dr. KAREL RYCHLÍK, profesor dr. KAREL KOUTSKÝ a vědečtí pracovníci Historického ústavu ČSAV dr. LUBOŠ NOVÝ a dr. JOSEF SMOLKA.

Fr. Veselý, Plzeň

NÁVŠTĚVY ZAHRANIČNÍCH MATEMATIKŮ V ČSSR

V říjnu a začátkem listopadu 1960 byl v Československu v rámci československo-maďarské kulturní dohody na třítydenním studijním pobytu profesor dr. ANDRÁS RAPCSÁK, prorektor university Lajoše Kossutha v Debrecíně.

Prof. A. Rapcsák, který se po odchodu prof. OTTO VARGY do Budapešti stal vedoucím katedry geometrie na debrecínské universitě, pracuje v moderní diferenciální geometrii, zejména v teorii Finslerových prostorů. Ve svých pracích zabývá se zvláště dvěma okruhy otázek: jednak Finslerovými prostory se speciální křivostí, jednak problémy metrisovatelnosti drahových prostorů. Pro některé speciální případy drahových prostorů našel explicitně všechny základní metrické funkce. O těchto svých výsledcích referoval na přednášce pořádané dne 19. října 1960 Jednotou čl. mat. a fys. spolu s mat.-fys. fakultou Karlovy university v Praze.

Za svého pobytu v Československu navštívil prof. A. Rapcsák nejvýznamnější matematická střediska, setkal se s některými našimi předními matematiky a seznámil se s našimi geometry, kteří pracují v diferenciální geometrii. V Praze, kde byl ve dnech 13. až 24. října 1960, navštívil katedru algebry a geometrie matem.-fys. fakulty Karlovy university, několikrát besedoval s pracovníky v diferenciální geometrii na Českém vysokém učení technickém a prohlédl si některá pracoviště Matematického ústavu ČSAV. Ve dnech 25. až 28. října byl na návštěvě v Brně, kde měl rozhovory s pracovníky v diferenciální geometrii. Při příležitosti své brněnské návštěvy ve své funkci prorektora debrecínské university projednal se zástupci brněnské university otázky navázání bližších styků a družby obou universit.

Na závěr svého studijního pobytu v Československu byl ve dnech 31. října až 3. listopadu v Bratislavě, kde navštívil vedoucí kateder matematiky Slovenské vysoké školy technické a Komenského university; kromě toho měl ještě rozhovory s dalšími pracovníky těchto kateder.

Odborný program návštěvy prof. A. Rapcsáka v Československu byl vhodně doplněn společenským a kulturním programem, který v sobě zahrnoval podrobnou prohlídku historických památek Prahy, Brna a Bratislavy, návštěvy předních divadel a galerií a návštěvu Karlových Var a Vysokých Tater (28. až 30. října).

Alois Urban, Praha

*

Ve dnech 3. až 8. září 1960 byl hostem Ústavu teorie informace a automatizace ČSAV (ÚTIA) význačný rakouský statistik dr. LEOPOLD SCHMETTERER, profesor university v Hamburku. Široký obor činnosti prof. Schmetterera zahrnuje také některé otázky teorie informace a stochastických aproximací, jimž byla věnována přednáška „Stochastische Aproximationen“, proslovená na matematicko-fyzikální fakultě Karlovy university. Za svého pobytu v ČSSR se prof. Schmetterer sešel s pracovníky ÚTIA, Matematického ústavu ČSAV a matematicko-fyzikální fakulty Karlovy university. Součástí jeho pobytu byla návštěva dvou divadelních představení a výlet na Orlický, Karlštejn a Slapskou přehradu.

*

Dne 15. září 1960 navštívil Matematický ústav ČSAV profesor EGON VIELROSE z Varšavy. Prof. Vielrose pracuje v oboru statistiky a demografie a diskutoval s pracovníky MÚ ČSAV zejména o otázkách výběrových šetření, teorie odhadů, lineárního programování apod.

*

V říjnu 1960 navštívil MÚ ČSAV kandidát fyzikálně-matematických věd S. JA. RAEVSKI, vědecký pracovník Institutu automatiky a telemechaniky AN SSSR. V diskusích s ním byly projednány různé otázky společného zájmu, týkající se vesměs statistických problémů automatizace.

*

Ve dnech 23. až 25. listopadu 1960 zdržel se v Praze na kratší návštěvě známý maďarský matematik doc. dr. A. KERTÉSZ, vedoucí katedry algebry na universitě v Debrecénu.

Pod záštitou JČMF a v algebraickém semináři akad. Vl. Kořínka přednášel maďarský host na téma „Lineární rovnice nad moduly a okruhy“. Přednáška vzbudila velkou pozornost mezi všemi přítomnými.

Diskuse s maďarským matematikem o současných problémech vědeckých i pedagogických přinesla mnoho zajímavého a cenného.

Redakce

ZPRÁVA O POBYTU ČS. MATEMATIKA V SSSR

Ve dnech 20. května až 6. června 1960 jsem dlel v Sovětském svazu. Nejprve jsem byl hostem Matematického ústavu AV SSSR v Moskvě. Za svého pobytu v Moskvě jsem rovněž navštívil katedru teorie pravděpodobnosti na Moskevské státní universitě a Ústav automatisace a telemechaniky AV SSSR. Dne 30. května jsem odcestoval do Kyjeva, kde jsem navštívil Matematický ústav AV USSR, Kyjevskou universitu a Výpočtové středisko AV USSR. Dne 1. června jsem konal na pozvání katedry teorie pravděpodobnosti Kyjevské university přednášku na téma „Sdělovací kanály s konečnou minulostí“, která obsahovala shrnutí výsledků mé práce v teorii přenosu informace za poslední období.

V době svého pobytu v SSSR jsem se především zajímal o práce, které se tam v současné době konají v oboru teorie informace. Seznámil jsem se s nejnovějšími výsledky sovětské školy teorie informace a přesvědčil jsem se, že sovětští vědci jsou velmi dobře informováni o výsledcích, jichž bylo v tomto oboru dosaženo v ČSSR, a že mají zájem na rozvinutí hlubší spolupráce mezi československými a sovětskými matematiky.

Karel Winkelbauer, Praha

ZPRÁVA O STUDIJNÍM POBYTU ZDENĚKA FROLÍKA V POLSKU

Ve dnech 10. X. až 1. XI. 1960 byl ZDENĚK FROLÍK CSc na studijním zájezdu v Polsku. Navštívil matematická pracoviště ve Varšavě, Vratislavi a Katovicích a přednášel ve schůzi Polského tow. mat. a v seminářích profesora K. KURATOWSKÉHO ve Varšavě a profesora B. KNASTRA ve Vratislavi.

Ve Varšavě se letos koná řada seminářů Polské akademie věd, které se týkají analýsy: seminář *topologie* (vedený prof. KURATOWSKIM a BORSUKEM), seminář *funkcionální analýsy a teorie funkcí* (vedený prof. MAZUREM a SIKORSKÝM), seminář *analytických funkcí více proměnných* (vedený prof. MAURINEM, BOJARSKIM a BOGDANOVIČEM) a seminář *analýsy*. Část topologického semináře vedená prof. Kuratowskim má referativní charakter a část vedená prof. Borsukem spíše charakter přednáškový: v první části se probírají práce z množinové topologie pojaté dosti široce, v druhé části absolutní retrakty okolí. V semináři funkcionální analýsy se probírají tensorové součiny a v semináři analytických funkcí se postupuje od začátku.

V Polsku se mi nejvíce líbila spolupráce mezi matematiky a jejich organizacemi, a to hlavně mezi akademií a universitou (nejde o prospěch akademie či university, ale o prospěch matematiky), a živé mezinárodní styky polských matematiků.

Zdeněk Frolík, Praha

ZPRÁVA O STUDIJNÍM POBYTU V RUMUNSKU

Ve dnech 22. 11. až 17. 12. 1960 jsem byl na studijním pobytu v Rumunsku, převážně v Bukurešti, kde jsem se seznámil s výsledky bukurešťské pravděpodobnostní školy. Tato škola, založená a vedená profesorem O. ONICESCU se zabývá kromě jiných problémů teorií procesů s úplnou vazbou, nyní ovšem v obecnějším pojetí než jaké bylo v původní definici z r. 1935. V Bukurešti jsem měl přednášku o harmonisovatelných řešeních náhodných diferenčních rovnic.

Ve dnech 8. 12. až 13. 12. jsem navštívil Kluž, kde se právě konalo kolokvium o numerických metodách. Kromě rumunských matematiků byli přítomni prof. A. RÉNYI a J. FENYÖ z Budapešti a prof. T. WĄŻEWSKI z Krakowa a prof. J. MIKUSINSKI z Wrocławu. Přednášky a sdělení se týkaly hlavně numerických metod (řešení dif. rovnic, interpolace, mech. kvadratura), částečně i jiných oborů (lineární programování, teorie pravděpodobnosti).

Miloslav Jiřina, Praha

JMENOVÁNÍ PROFESORŮ MATEMATIKY

V dubnu 1959 jmenoval prezident ČSSR ANTONÍN NOVOTNÝ docenta RNDr. JANA BÍLKA profesorem matematiky na Vysoké škole chemicko-technologické v Praze a v prosinci 1960 docenta RNDr. JOSEFA BREJCHU profesorem matematiky na Vysokém učení technickém v Brně a docenta RNDr. JANA MAŘÍKA profesorem matematiky na Karlově universitě v Praze.

*

OBHAJOBY DISERTAČNÍCH PRACÍ KANDIDÁTŮ VĚD

Disertační práce kandidátů fyzikálně-matematických věd obhájili tito kandidáti:

Na matematicko-fyzikální fakultě KU dne 16. června 1960 JOSEF KRÁL práci „O Lebesgueově povrchu uzavřených ploch“ a na fakultě technické a jaderné fyziky ČVUT dne 29. června 1960 LADISLAV DRS práci „Centrální axonometrie v n -rozměrném prostoru“.

*

PŘEDNÁŠKY A DISKUSE POŘÁDANÉ JČMF, MATEMATICKÝM ÚSTAVEM ČSAV A MATEMATICKO-FYZIKÁLNÍ FAKULTOU KU

24. 10. 1960: *Ludvík Janoš*, Souvislost spekter krajových problémů diferenciálních rovnic. Viz referát na str. 235.
14. 11. 1960: *Milan Prager* a *Ivo Babuška*, Matematické otázky optimalisace problémů fyziky a techniky a optimalisace numerických metod.
16. 11. 1960: *Josef Matyáš*, Popis lineárních fyzikálních soustav s náhodnými vstupními signály.
21. 11. 1960: *Antonín Svoboda*, Vývoj v konstrukci matematických strojů.
24. 11. 1960: *A. Kertész*, Některé otázky z teorie okruhů a z teorie grup.
28. 11. 1960: *Zdeněk Frolík*, Teorie operátorů.
12. 12. 1960: *Vojtěch Jarník* a *Vladimír Kořínek*, Matematické symposium konané v Berlíně při oslavách 150tiletého trvání Humboldtovy university.
9. 1. 1961: *Miloš Zlámal*, Singulární perturbární problémy parciálních diferenciálních rovnic.

Redakce

CELOSTÁTNÍ SEMINÁŘ Z TEORIE GRAFŮ

Matematický ústav ČSAV spolu s dalšími pracovišti uspořádá ve dnech 29. až 31. května 1961 celostátní seminář z teorie grafů a jejich aplikací. Seminář se bude konat v Domě vědeckých pracovníků v Liblicích. Zvláštní pozornost bude věnována aplikacím teorie grafů v ekonomice, v algebra a geometrii, v teorii elektrických a logických obvodů aj. Na programu budou jednak souborné referáty, jednak speciální sdělení a diskuse o terminologii a o původních problémech. Adresa přípravné komise: *MÚ ČSAV, Praha 1 — Nové Město, Žitná 25.*

Jednota československých matematiků a fyziků (JČMF)

vypisuje k stému výročí svého založení

VEŘEJNOU LITERÁRNÍ SOUTĚŽ,

jejímž cílem je získat články, náměty a scénáře, které by mohly být v rámci propagační kampaně jubilejního roku 1962 uveřejněny v matematických, fyzikálních, technických, učitelských, mládežnických, vědeckopopulárních a jiných časopisech, v týdenících a denním tisku, nebo použity v rozhlasu, televizi a filmu.

Do soutěže se přijímají dosud neuveřejněné rukopisy, které zpracovávají ve formě článků pro tisk nebo námětů a scénářů pro rozhlas, televizi a film:

1. Některý časový nebo tématický nebo místní úsek z dějin JČMF zejména po roce 1918, případně též ve formě osobní vzpomínky.

2. Význam matematických a fyzikálních věd a jejich užití pro rozvoj techniky nebo pro světový názor nebo pro kulturu, a to na základě konkrétních příkladů ze života.

Účast na soutěži není omezena a k účasti se zvou vedle členů JČMF zejména také učitelé, inženýři, technici a pracovníci výrobních odvětví, studenti vysokých škol a žáci všeobecně vzdělávacích a odborných škol a učilišť.

Rukopisy došlé do soutěže posoudí komise odborníků a přijaté rukopisy budou postupně užity v propagační kampani v r. 1962 podle své povahy. Autoři takto použitých rukopisů obdrží obvyklý autorský honorář a autoři deseti vybraných rukopisů obdrží vedle toho peněžité odměny ve výši 200 až 1500 Kčs. Rukopisy v soutěži nepřijaté se autorům vrátí.

Strojem psané rukopisy, jejichž rozsah nemá u článků pro tisk přesáhnout 10 normalizovaných stránek, je třeba zaslat ve dvojnásobném vyhotovení spolu se jménem a adresou autora do 30. září 1961 na adresu: *Jednota čs. matematiků a fyziků, Praha 1, Malá Strana, Maltézské nám. 1.*